

Handläggare
Tove Heder
Telefon: 08-50814367

Till
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsnämnd
2024-06-13

Remiss av revidering av riktlinjer för ärendeansvar mellan stadsdelsnämnderna inom individ- och familjeomsorgen, äldreomsorgen och omsorgen om personer med funktionsnedsättning

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2024/396

Förvaltningens förslag till beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har skickat en remiss av riktlinjer för ärendeansvar mellan stadsdelsnämnderna inom individ- och familjeomsorgen, äldreomsorgen och omsorgen om personer med funktionsnedsättning till bland annat Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd för yttrande. Syftet är att underlätta ansvarsfördelningen mellan stadsdelsnämnderna. I de reviderade riktlinjerna har innehållet kompletterats med skrivningar som har saknats eller behövt förtydligas. Dispositionen har ändrats och nya stycken har lagts till för att göra dokumentet mer användarvänligt. En del stycken har flyttats till andra kapitel.

Förvaltningen ställer sig positiv till revideringen av riktlinjerna. Det är viktigt att riktlinjerna följer aktuell lagstiftning. Riktlinjerna utgör ett tydligt stöd i ansvarsfördelningen mellan stadsdelsnämnderna för att minimera risken att stadens invånare blir utan stöd och hjälp från socialtjänsten. Förvaltningen ser även med fördel att några kapitel i riktlinjerna förtydligas för att underlätta ansvarsfördelningen inom staden. Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har skickat en remiss av riktlinjer för ärendeansvar mellan stadsdelsnämnderna inom individ- och familjeomsorgen, äldreomsorgen och omsorgen om personer med funktionsnedsättning till bland annat Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd för yttrande. Övriga remissinstanser är stadsledningskontoret, arbetsmarknadsnämnden, utbildningsnämnden samt stadens övriga stadsdelsnämnder. Yttrandet ska ha inkommit till kommunstyrelsen senast den 2 augusti 2024.

Ärendet

Socialförvaltningen och äldreförvaltningen har tagit fram ett förslag till revidering av riktlinjer för ärendeansvar. Ärendeansvaret för fördelning av individärenden mellan stadsdelsnämnderna regleras idag i tre verksamhetsområden: individ- och familjeomsorg, äldreomsorg och omsorg om personer med funktionsnedsättning.

Syftet med förslaget till reviderade riktlinjer är att förtydliga vissa frågor kring ansvarsfördelningen mellan stadsdelsnämnderna. Riktlinjerna har även reviderats för att stämma överens med aktuell lagstiftning och beslut från kommunfullmäktige. Utgångspunkten är att stadsdelsnämnderna har ett sammanhållet ansvar för personer i staden.

I de reviderade riktlinjerna har innehållet kompletterats med skrivningar som har saknats eller som behöver förtydligas. Dispositionen har ändrats och nya stycken har lagts till för att göra dokumentet mer användarvänligt. En del stycken har flyttats till andra kapitel. En del innehåll har även tagits bort, och i dessa fall handlar det främst om inaktuell information.

I socialförvaltningens och äldreförvaltningens tjänsteutlåtande finns skillnaderna mellan de reviderade och de nuvarande riktlinjerna utförligt beskrivna. I övrigt hänvisas till det bilagda förslaget till riktlinjer.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i samverkan mellan avdelningarna Social omsorg barn och unga, Social omsorg vuxen samt Social omsorg äldre.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsförvaltning ställer sig positiv till revideringen av riktlinjer för ärendeansvar mellan stadsdelsnämnderna. Det är viktigt att riktlinjerna följer den aktuella lagstiftningen och utgör ett tydligt stöd i ansvarsfördelningen

mellan stadsdelsnämnderna för att minimera risken att stadens invånare blir utan stöd och hjälp från socialtjänsten.

Förvaltningen anser att många av de förändringar som föreslås inom funktionsnedsättning och socialpsykiatri är positiva, såsom att förhandsbesked fördelas ut via juridiska enheten, att ärendeansvaret för både LSS och SoL tas över av den stadsdelsförvaltning brukaren flyttat till efter en månad samt att placerande stadsdelsförvaltning behåller ansvaret för LSS-boendeplaceringar.

Förvaltningen ser även med fördel att några kapitel i riktlinjerna skulle kunna förtydligas än mer för att underlätta ansvarsfördelningen av ärenden inom staden. Inom följande kapitel ser förvaltningen behov av förtydliganden:

- *1.1 Ansvar i akuta situationer samt vid flytt till annan stadsdel*

Förvaltningen ser gärna ett förtydligande kring handlägningsförfarandet vid dessa typer av ärenden. Bland annat skulle det kunna framgå tydligare hur länge en akut situation kan anses pågå samt hur lång tid en tillhörighetsutredning som längst kan förväntas ta. Det skulle med fördel även kunna framgå hur beslut i väntan på fastställande om tillhörighet dokumenteras, så att det blir likställigt och därmed tydligt för samtliga förvaltningar inom staden.

- *1.2 Stadens ansvar i förhållande till andra kommuners ansvar*

I de föreslagna riktlinjerna framgår det tydligt hur ansvaret regleras mellan stadsdelsförvaltningarna. Förvaltningen anser att detta kapitel skulle kunna förtydliga stadens hållning gentemot andra kommuner ytterligare genom att beskriva hur lagen ska tolkas. Det skulle exempelvis kunna finnas någon angivelse kring praxis i hur länge en vistelse kan anses vara tillfällig, hur staden ställer sig till vistelse på olika ställen, såsom exempelvis ett landställe etcetera.

- *2.11 Ensamkommande barn*

Då det pågår en översyn av riktlinjer om ensamkommande barn, ser förvaltningen att det är av vikt att dessa ska gå i linje med förslaget på reviderade riktlinjer för ärendeansvar mellan stadsdelsnämnderna.

- *2.13 Personer som är 65 år och äldre som är placerade av Migrationsverket*

Förvaltningen ser med fördel att detta stycke skulle kunna förtydligas, exempelvis genom beskrivning av vilka lagar som reglerar placeringen och hur dessa förhåller sig till stadens ansvar. Det skulle exempelvis kunna beskrivas tydligare vad beslut grundas

på, om det finns olika beslutsgrunder samt någon angivelse om hur länge ansvaret sträcker sig.

- *3.1 Definition av person som lever i hemlöshet*

Här skulle ett förtydligande kring vad som gäller personer som tillfälligt bor hos anhörig eller släkting med fördel kunna läggas till.

- *3.2.1 Huvudregler*

Förvaltningen ser behov av att förtydliga vad som menas med begreppet ”vänt sig till” i detta avsnitt. Det behöver förtydligas när en person anses ha ”vänt sig till” en förvaltning. Exempelvis kan personer i hemlöshet hänvisas till att kontakta äldrekoordinator eller uppsökare av civilsamhället inom de stadsdelsområden som har sådan samverkan och sådana funktioner. Förvaltningen kan se att det skulle kunna innebära att personer i hemlöshet oftare ”vänder sig till” de förvaltningar som arbetar proaktivt och uppsökande med personer i hemlöshet, eller de förvaltningar som inom stadsdelsområdet har organisationer från civilsamhället som arbetar mot hemlöshet.

Förvaltningen ser redan idag att det är svårt att tillämpa detta i praktiken, då det inte går att se i något gemensamt system huruvida en person ”vänt sig” till en annan stadsdelsförvaltning i staden och önskar att det i detta avsnitt ska förtydligas hur denna bestämmelse, när begreppet är tydligt definierat, ska tillämpas i praktiken.

- *3.2.2 Personer under 20 år*

Förvaltningen tycker det är bra att texten förtydligas om personer under 20 år. Det skulle även kunna förtydligas ytterligare genom en beskrivning kring vem som bedömer huruvida en person som ännu inte tillbringat någon dygnsvila i Stockholms kommun tillhör Stockholm eller inte.

- *3.2.3 Personer som fyllt 20 men inte 25 år*

Bestämmelsen att göra fler avsteg från tvåårsregeln för vissa grupper ser förvaltningen som en försvårande faktor i ansvarsfördelningen av ärenden inom staden. Förvaltningen ser därför att detta avsnitt skulle kunna tas bort helt för att samtliga vuxna personer i staden ska få sin ansökan prövad på lika grund.

- *3.2.5 Beviljad bostad med särskild service enligt SoL*

Förvaltningen kan se en viss risk med förslaget att de ärenden som enheten för hemlösa placerar på boenden med stöda av SoL inom stadsdelsområdet ska tas över av den förvaltning där boendet är beläget efter två år. Det skulle kunna innebära att placeringar görs, som den förvaltning som boendet är beläget i inte skulle ha gjort, och därmed medföra en kostnadsökning för förvaltningen.

- *3.2.6 Personer som är 65 år och äldre*

I avsnittet som rör kostnadsfördelningen för boenden som ger stöd dels för missbruk och dels för insatser som motsvarar insatser inom äldreomsorg ser förvaltningen att det bör förtydligas att kostnaden för boendet delas av äldreomsorgen och individ- och familjeomsorgen under hela placeringstiden.

- *5.3.10 Personer som är 65 år och äldre*

Under detta avsnitt föreslår förvaltningen att det bör lyftas att den biståndsbeslutande stadsdelsnämnden även ska hantera förfarandet med uteblivna hyresintäkter från biståndstagare. I vissa stadsdelsområden finns fler boenden än i andra. Inom de stadsdelsnämnder som har många boendeplatser ökar den administrativa kostnaden för att hantera förfarandet med att få in uteblivna hyresintäkter från de boende. Detta ansvar anser förvaltningen bör ligga på den biståndsbeslutande stadsdelsnämnden för en jämnare ekonomisk fördelning inom staden.

- *7. Jäv*

Förvaltningen ser med fördel att riktlinjerna skulle kunna förtydliga kostnadsansvaret för insatsen. Att en annan stadsdelsförvaltning handlägger ärenden där det förekommer jäv är bra, däremot anser förvaltningen att kostnadsansvaret bör ligga kvar hos den nämnd som ärendet tillhör.

Jämställdhetsanalys

För att människors kön inte ska påverka bemötande, bedömningar och insatser på ett osakligt sätt, behöver socialtjänsten driva ett aktivt jämställdhetsarbete. Det är av vikt att behovsbedömningar görs utan förutfattade meningar om kön, vilket bidrar till ökad rättssäkerhet, till mer träffsäkra insatser och till att resurser fördelas likvärdigt utifrån kvinnors och mäns behov.

Äldre kvinnor, kvinnor med utländsk bakgrund samt kvinnor som lever i missbruk och kvinnor beskrivs som särskilt sårbara för våld. Dessa kvinnor kan ha svårare att ta del av samhällets resurser, förändra sin situation eller göra den känd. Att det finns tydliga riktlinjer inom staden för ärendeansvar minskar risken för att särskilt sårbara grupper hamnar i kläm och riskerar bli utan stöd.

Barnrättsperspektiv

Förslaget om reviderade riktlinjer om ärendeansvar mellan stadsdelsnämnderna berör barn, både direkt och indirekt. Att riktlinjerna förtydligas och uppdateras utifrån aktuell lagstiftning i syfte att underlätta ansvarsfördelningen av ärenden inom staden minskar risken för att barn inte får det stöd som de har rätt till,

vilket går i linje med barnkonventionens artikel 3 om att barnets bästa ska komma i första rummet i alla beslut som rör barn.

Tillgänglighets analys

Tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning innebär att de på lika villkor som andra har tillträde till den fysiska miljön, transporter och anläggningar, och tillgång till information, kommunikation, varor, produkter och tjänster. Det är av vikt att personer med en funktionsnedsättning får det stöd de är i behov av, något som tydliga riktlinjer för ärendeansvar skapar ökade förutsättningar till.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Anders Carstorp
Stadsdelsdirektör
Enskede-Årsta-Vantör
stadsdelsförvaltning

Veronica Starck
Avdelningschef
Enskede-Årsta-Vantör
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Bilaga – Förslag Riktlinjer om ärendeansvar mellan stadsdelsnämnderna inom individ- och familjeomsorgen, äldreomsorgen och omsorgen om personer med funktionsnedsättning
2. Tjänsteutlåtande - Revidering av riktlinjer för ärendeansvar mellan stadsdelsnämnderna inom individ- och familjeomsorgen, äldreomsorgen och omsorgen om personer med funktionsnedsättning

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Anders Carstorp, Stadsdelsdirektör	2024-05-28
Veronica Starck, Avdelningschef	2024-05-27